

วารสาร
EAIJ นวัตกรรมการบริหารการศึกษา
.....
EDUCATIONAL ADMINISTRATION INNOVATION JOURNAL

ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2566

VOL.2 NO.3 JULY-SEPTEMBER 2023

วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

Educational Administration Innovation Journal

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีคุณภาพ ของนักศึกษาและคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นด้านนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ครอบคลุมการศึกษาในระบบ การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา นวัตกรรมหลักสูตรและการสอน นวัตกรรมการเรียนรู้ และเทคโนโลยีการศึกษา ทุกระดับ และทุกประเภท การศึกษา เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา กำหนดการเผยแพร่ราย 3 เดือน (Quarterly) ในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัย และอื่น ๆ ทุกบทความจะได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องในลักษณะพิชญพิจารณาโดยที่ผู้เขียนไม่ทราบผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบผู้เขียน (Triple-blind peer review) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ อย่างน้อยบทความละ 3 ท่าน รองรับการเผยแพร่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ประวัติที่มาก่อนตั้งขึ้นโดยชมรม นวัตกรรมการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการของนักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ผลงานทั้งหมดได้รับการตรวจสอบผลการคัดลอกวรรณกรรมก่อนเผยแพร่ทุกผลงาน

Objectives and scope of the journal to be a source for disseminating research articles Quality academic articles of students and faculty members of higher education institutions or other educational agencies both domestically and internationally. with an emphasis on innovation in educational administration covering formal education research and evaluation Innovative Curriculum and Instruction learning innovation and educational technology at all levels and all types of education such as basic education Vocational education and higher education. Schedule for publication every 3 months (Quarterly) in the form of academic articles, research articles, etc. All articles will be screened by experts in the relevant fields in a peer-reviewed manner without the author's knowledge of the experts. and the experts do not know the author (Triple-blind peer review) both inside and outside Rajamangala University of Technology Rattanakosin At least 3 per

article. Support both Thai and English publishing History founded by the Educational Management Innovation Club, Rattanakosin College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin on July 5, 2022 as a center for exchanging knowledge and disseminating academic works of academics, faculty and students. All works are checked for plagiarism before all works are published.

กองบรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

1.รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจารี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2.รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ สุรงค์พิพพรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
3.รองศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
4.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
5.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
6.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
7.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณรี ปานศิริ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
8.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิภักดิ์ ภูมิพงศ์คชศร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
9.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส แจ่มจันทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
10.อาจารย์ ดร.ประทีป มากมิตร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
11.อาจารย์ ดร.ทง ทองภูเบศร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
12.อาจารย์ ดร.ชินวงศ์ ศรีงาม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
13.อาจารย์ ดร.วิรัตน์ มณีพุกษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
14.อาจารย์ ดร.สมใจ สืบเสาะ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
15.อาจารย์ ดร.อมรรัตน์ พันธุ์งาม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
16.อาจารย์ ดร.ทัศนีย์ ช่อเทียนทิพย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
17.อาจารย์ ดร.อุษา งามมีศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18.อาจารย์ ดร.พงษ์กฤตย์ นามปพนอังกูร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19.อาจารย์ ดร.รักชนกขรินทร์ พูลสุวรรณนธิ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20.อาจารย์ ดร.ละมุล รอดขวัญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
22. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	มหาวิทยาลัยศรีปทุม

23. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ไชยศรีสุข	นักวิชาการอิสระ
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พิกุลทอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตาการ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเหนือ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชิน จิตติสุขพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ชำนาญรบ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย

ที่ตั้งสำนักงาน

อาคารอนุรักษ์พลังงานและปฏิบัติการนวัตกรรม ห้อง 602 ชั้น 6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์ เลขที่ 96 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
(คุณจิราภรณ์ ชนัญชนะ, 082-625-0706)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	(เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง	(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ ไชยศรีสุข	(บริหารการศึกษา) นักวิชาการอิสระ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรมงคล	(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ	(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ รัตนธิกุล	(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พิกุลทอง	(เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช
มงคลธัญบุรี

- 8.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตาการ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนครเหนือ
- 9.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัส บุญเที่ยรทอง (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนครเหนือ
- 10.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว (เทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี
- 11.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวี วีระวงศ์ (เทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี
- 12.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตชิน จิตติสุขพงษ์ (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา
- 13.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ ชำนาญรบ (เทคโนโลยีเทคนิค ศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร
- 14.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาโรจน์ เผ่าวงศากุล (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 15.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชธานี
- 16.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา
- 17.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 18.อาจารย์ ดร.ลำพอง กลมกุล (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

วัตถุประสงค์	ก
บรรณาธิการ	ข
ที่ตั้งสำนักงาน	ข
ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายนอก	ข
ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความภายใน	ค

บทความวิจัย

1 คุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2	1
2 การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	14
3 การศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	26
4 การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	38
5 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2	48
แบบคำขอเสนอบทความ	58
รูปแบบต้นฉบับบทความวิจัย (Template research form)	59

คุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Administrative Morality of School Administrators According to Teachers'
Attitudes in Schools under the Prachuapkhirikhan Primary Educational Service
Area Office 2

สมिता วันเย็น

Samita Wanyen

โรงเรียนอนุบาลสามร้อยยอด(บ้านหนองแก) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
Samroi Yod Kindergarten School (Ban Nong Kae), Prachuapkhirikhan Primary Educational Service Area
Office 2

E-mail : Kvanan803@gmail.com

Received September 11, 2023; Revised September 17, 2023; Accepted September 17, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อทราบระดับคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน การศึกษานี้ดำเนินการโดยวิธีเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 267 คน โดยวิธีแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) คุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณธรรมในการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; เจตคติ; ครูผู้สอน

Abstract

The purposes of this study were (1) to know the level of administrative morality of school administrators according to teachers' attitudes in schools under the Prachuapkhirikhan primary educational service area office 2, and (2) to compare the administrative morality of school administrators according to teachers' attitudes in schools under the Prachuapkhirikhan primary educational service area office 2 classified by school size. This study was conducted with a quantitative approach. Data were collected from samples of 267 teachers in schools under the Prachuapkhirikhan Primary Educational Service area office 2 by using a questionnaire. The data obtained were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and analysis of variance.

Results showed that (1) administrative morality of school administrators according to teachers' attitudes in schools under the Prachuapkhirikhan primary educational service area office 2 was found the high level, and (2) comparison results the administrative morality of school administrators according to teachers' attitudes in schools under the Prachuapkhirikhan primary educational service area office 2 classified by school size was found that the school administrators with different school sizes was not different in overall administrative morality at the .05 level.

Keywords: Administrative morality; School administrators; Attitudes; Teachers

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาและนโยบายของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ต้องการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม ที่ยึดหลักคุณธรรมนำความรู้และใช้ระบบการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในกระบวนการเรียนรู้โดยการร่วมมือกัน ทั้งสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนาและสถานศึกษาอย่างบูรณาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาทักษะในระดับสถานศึกษา รวมทั้งสามารถปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน จนสามารถนำไปปฏิบัติ จนเป็นวิถีชีวิตได้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2550, น. 40) อีกทั้งในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดมุ่งหมายการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นไปสู่การปฏิบัติ เพื่อใช้กระบวนการพัฒนาคุณธรรมบูรณาการ ในทุกกระบวนการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารควรมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเมตตาแก่ผู้ร่วมงาน มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่เอาเปรียบ

ผู้ร่วมงาน มีความยุติธรรม มีเหตุผล มีความรักและห่วงใยในผู้ร่วมงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีรักศักดิ์ศรีของ
ผู้บริหาร ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน่วยงานและผู้อื่น มองทุกคนในแง่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ทศพิธราชธรรม
10 ประการ ได้แก่ 1) ทาน คือ มีจิตใจโอบอ้อมอารีปรารถนาดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเห็นอกเห็นใจให้ความ
ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ กำลังทรัพย์ เสียละ 2) ศีล คือ รักษากาย วาจา ให้เรียบร้อย ประพฤติปฏิบัติดี
ทั้งกาย วาจา เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน 3) ปริจจาคะ คือ การบริจาคเสียสละทุนทรัพย์
แรงกาย และแรงใจ เพื่อประโยชน์สุขและความเรียบร้อยแก่สังคมส่วนรวม 4) อาชวะ คือ ความซื่อตรง ซื่อสัตย์
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต มีความจริงใจ 5) มัทวะ คือ มีความอ่อนโยนทั้งภายนอกและภายใน มีอัธยาศัยไมตรี
ที่ดีไม่ว่าเยื่อหยิ่ง หยาบคาย กระด้าง ถือตัว มีกิริยามารยาท สุภาพนุ่มนวล 6) ตบะ คือ มีความเพียร ไม่ย่อท้อต่อ
ความยากลำบาก ไม่ลุ่มหลงในอบายมุข 7) อักโกธะ คือ ความไม่โกรธ ไม่คิดประทุษร้ายผู้อื่น มีเมตตาธรรม 8)
อวิหิงสา คือ ความไม่เบียดเบียน กตจี ไม่หลงระเหิรในอำนาจขาดความกรุณา 9) ขันติ คือ ความอดทนต่อความ
ยากลำบากทั้งปวง และ 10) อวิโรธนะ คือ ความไม่ประพฤติดีผลพลาดเคลื่อนจากทำนองคลองธรรม จาก
จารีตแบบแผน และจารีตประเพณีของสังคม (พระมหามงคล สารินทร์, เรือเอกอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ และสมชาย
เทพแสง, 2556, น. 84-88) จากหลักธรรมทั้ง 10 ประการดังกล่าวถึงแม้จะกล่าวว่าเป็นหลักธรรมของพระราชา
ผู้ปกครองหรือผู้บริหาร แต่ประชาชนก็สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นผู้นำ ผู้ปกครอง หรือ
ผู้บริหารที่นำหลักทศพิธราชธรรมมาใช้ในการบริหารจะทำให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุด (อภิรักษ์ สุจริต
จันทร์, 2559, น. 15)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนและกำกับควบคุมดูแลตามอำนาจที่ได้รับ
มอบหมาย โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ
89 โรงเรียน มีบุคลากรทั้งสิ้น 941 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 36 คน และครูผู้สอนจำนวน 869 คน
ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีเจตนารมณ์ว่าจะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ พร้อมรับผิดชอบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม พร้อมทั้งจะส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการและ
บุคลากรในสังกัดทุกคนปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม มีความโปร่งใสในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล พร้อมทั้งจะรักษาผลประโยชน์ของรัฐและมอบความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนอย่างเสมอ
ภาคและเท่าเทียมกัน จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐด้วยสำนึกและตระหนักในความรับผิดชอบที่มี
อยู่จะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มสติปัญญาความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงตรงและด้วยความมีสติยั้งคิด
รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดควรกระทำ สิ่งใดควรงดเว้น เพื่อให้งานที่ทำปราศจากความเสียหายและโทษ ให้บังเกิด
ประโยชน์สูงสุด โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และจะยืนหยัดต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ (สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, 2565, น. 1-2) แต่ในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารโรงเรียน
ผู้นำ หรือหัวหน้างานหลายท่านที่ประสบปัญหาการดำเนินงานในองค์กร เพราะการบริหารคนและการอยู่ร่วมกัน
ในที่ทำงานกับบุคคลอื่นย่อมเสี่ยงที่จะไม่เผชิญหน้ากับความขัดแย้งในเรื่องของคนโดยเฉพาะผู้ใต้บังคับบัญชา เพราะ
ผู้ร่วมงานล้วนมาจากสภาพแวดล้อมและการศึกษาต่างกัน ถ้าหากเจ้านายหรือผู้นำองค์กรไม่สามารถเข้าใจหรือ

4 | ชื่อเรื่อง คุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

เอาชนะใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้นั้นก็จะเกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานหรืออาจเป็นการขัดขวางความเจริญก้าวหน้าขององค์กร อีกทั้งในสภาพที่เป็นจริงผู้บริหารจำนวนไม่น้อยมีข้อบกพร่องในด้านปฏิบัติงาน ไม่ปฏิบัติตามตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามความคาดหวังของสังคม มีการกระทำผิดวินัยต่อเนื่อง ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งพบได้จากข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน (บุญชู แสงสุข, 2544 อ้างถึงใน สุริยพล ตนภู, 2561, น. 2)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนอันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบระดับคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม

พระครูประโชติจันทร์วิมล (นาม จนทโชโต) (2555) สรุปรว่าคุณธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวมคุณธรรมคือ ความดีงามในจิตใจที่ทำให้บุคคลประพฤติดี ผู้มีคุณธรรมเป็นผู้มีความเคยชินในการประพฤติดีด้วย ความรู้สึกในทางดีงาม คุณธรรมเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับกิเลส ซึ่งเป็นความไม่ดีในจิตใจ ผู้มีคุณธรรมจึงเป็นผู้ที่ไม่มากด้วยกิเลส ซึ่งจะได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี

ไชยพร เรื่องแหล่ (2556) ได้สรุปความหมายของคำว่า คุณธรรมว่า คุณธรรม หมายถึง หลักของความดีงามแห่งการประพฤติตน และลักษณะอุปนิสัยอันดีงาม ที่สั่งสมอยู่ในจิตใจของบุคคล มาเป็นเวลานาน มีคุณค่าก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ยึดถือ และปฏิบัติตามอันนำมาซึ่งความเจริญของตนเองและสังคม ซึ่งคุณธรรมที่เกิดขึ้นในจิตใจนั้นเกิดจากการอบรมและปลูกฝัง

ดร.ณิ โอวรียาพิทักษ์ และคณะ (2557) สรุปรว่าคุณธรรม หมายถึง คุณงามความดีที่บริสุทธิ์ในการคิดในการกระทำที่เป็นหลักพื้นฐานประจำใจในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อความสุขทั้งของตนเอง และสังคม

สรุปได้ว่าคุณธรรม หมายถึง สภาพหรือคุณลักษณะของคุณงามความดี ซึ่งอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เป็นแรงกระตุ้น ผลักดันให้เกิดความรู้สึกผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติ อยู่ในกรอบที่ดีงามของสังคมอีกนัยหนึ่งคือ

สามารถเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย วาจา และจิตใจ เมื่อบุคคลใดประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรมแล้ว ย่อมเกิดคุณค่าแก่บุคคลนั้น ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป

คุณธรรมของผู้บริหาร

หลักทศพิธราชธรรมเป็นธรรมะสำหรับตัวผู้บริหารที่จะต้องมีทุกคนที่จะเป็นผู้นำ เพราะคนเราทุกวันนี้ขาดคุณธรรมและจริยธรรมมาก ฉะนั้นการบริหารงานทุกหน่วยงานต้องมีผู้นำไว้สำหรับบริหาร ผู้นำจะต้องมีคุณธรรม เช่น หลักทศพิธราชธรรมสำหรับตัวผู้นำทุกท่าน ทศพิธราชธรรม 10 ประการ จัดได้ว่าเป็นธรรมที่สุดยอดของนักบริหารถ้าบุคคลใดสามารถนำเอาไปใช้ได้ครบทุกข้อหรือว่าข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งส่วนรวมและส่วนของแต่ละบุคคล และยังเป็นธรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลเป็นคนดีทั้งของชาติและคนดีของสังคมอีกด้วย

สถาบันพระปกเกล้า (2556, น. 223-225) กล่าวว่า คุณธรรมผู้นำสิบประการ หมายถึง หลักธรรมประจำตัวของผู้ซึ่งมีภาวะผู้นำสูงพึงมี 10 ประการดังต่อไปนี้ คือ

1. ทานะ คือ การให้ การเสียสละ การให้น้ำใจ
2. ศีละ คือ ความประพฤติที่ดีงาม ทั้ง กาย วาจา ใจ ให้ปราศจากโทษ
3. การบริจาค คือ การเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อความสุขส่วนรวม
4. ความซื่อตรง คือ ความซื่อตรงในฐานะที่เป็นผู้นำ ดำรงอยู่ในสัตย์สุจริต
5. ความอ่อนโยน คือ การมีอัธยาศัยอ่อนโยน เคารพในเหตุผลที่ควรมีสัมมาคารวะต่อผู้อาวุโส
6. ความเพียร คือ ความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากความเกียจคร้าน
7. ความไม่โกรธ คือ ความไม่แสดงความโกรธ ไม่มุ่งร้ายผู้อื่นแม้จะลงโทษผู้ทำผิดก็ทำตามเหตุผล
8. ความไม่เบียดเบียน คือ การไม่ก่อทุกข์หรือเบียดเบียนผู้อื่น
9. ความอดทน คือ การรักษาอาการ กาย วาจา ใจให้เรียบร้อย การอดทนต่อสิ่งทั้งปวง
10. ความหนักแน่น เที่ยงธรรม คือ ความหนักแน่น ถือความถูกต้องเที่ยงธรรมเป็นหลัก

พระมหามงคล สารินทร์, เรือเอกอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ และสมชาย เทพแสง (2556, น. 84-88) กล่าวว่า หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการในการบริหารงานนั้นเป็นข้อปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบสำหรับพระมหากษัตริย์ที่ทรงใช้ปกครองพระราชอาณาจักรและเป็นหลักธรรมของผู้บริหารทุกระดับที่จะพึงใช้ประกอบการปฏิบัติงานของตน ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยรวมเป็นคุณธรรมที่โบราณบัณฑิตได้บัญญัติไว้ก่อนสมัยพุทธกาล ซึ่งพระมหากษัตริย์ในอดีตได้ทรงถือปฏิบัติมาเป็นพระราชจริยาวัตร แม้บุคคลผู้มีใช้พระเจ้าแผ่นดินก็ควรเจริญรอยตาม โดยนำเอาหลักธรรม 10 ประการนี้มาปฏิบัติในการบริหารการปกครอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสวัสดิในสังคม ตามอุดมการณ์แห่งการปกครองยิ่ง ๆ ขึ้นไป อันว่าคุณสมบัติของนักบริหารหรือนักปกครอง หรือผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน ตั้งแต่พระราชามหากษัตริย์ ตลอดจนนักบริหารหรือนักปกครองทั่วไป ผู้บริหารยังสามารถใช้หลักธรรม 10 ประการ สร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรทุกระดับชั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และสำเร็จตามเป้าหมาย หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ คือ

1. ทานะ คือ การให้ การที่ผู้บริหารให้ทรัพย์สินวัตถุสิ่งของหรือองค์ประกอบที่ได้มาซึ่งวัตถุ อันหมายถึงเงิน เวลา กำลังกายของตน และผู้อื่นที่ต้องการ (วัตถุทาน) การให้ความรู้ การชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน

(วิทยาทาน) และการใช้ชีวิต (ธรรมทาน) และการให้อภัยแก่ผู้ที่ทำผิดพลาด ที่พร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงหรือการไม่ถือโทษในเรื่องทั้งปวง (อภัยทาน)

2. ศีละ คือ วิธีการอยู่ในศีลธรรมอันดีทั้งกาย วาจา และทางใจ อันเป็นหลักการสากลคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการประพฤติตนตามระเบียบวินัยของหน่วยงาน ตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคม

3. ปริจจาคะ คือ การเสียสละสำหรับผู้บริหาร วิธีการของผู้บริหารในการดำเนินงาน ในด้านการเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อประโยชน์ของบุคลากรและองค์กร การไม่เห็นแก่ตัวของผู้บริหาร จะสามารถทำให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข

4. อาชวชะ คือ ความเป็นผู้ซื่อตรงสำหรับผู้บริหาร วิธีการของผู้บริหารในการดำเนินงาน ในด้านของความซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร ต่อบุคลากร เป็นผู้ตรงต่อหน้าที่รับผิดชอบต่อภาระงานให้ประสบความสำเร็จ

5. มัททวะ คือ ความสุภาพอ่อนโยน ความสุภาพอ่อนโยนที่ผู้บริหาร แสดงออกถึงกิจกรรมายาทที่สุภาพเรียบร้อย ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างให้เกียรติ และการพูดจาสุภาพไพเราะ นุ่มนวล กับบุคคลในทุกระดับ

6. ตบะ คือ ความเพียรพยายามสำหรับผู้บริหาร เป็นวิธีการของผู้บริหารในการดำเนินงานในด้านความพยายาม ความบากบั่นความก้าวหน้า ไม่ถอยหลัง ความไม่หยุดอยู่กับที่ รู้จักระงับยับยั้งซึ่งใจได้ ไม่หลงใหลหมกมุ่นในความสุสราญและการปรนเปรอ มุ่งมั่นในหน้าที่การงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์

7. อักโกธะ คือ ความไม่โกรธสำหรับผู้บริหาร เป็นวิธีการของผู้บริหารที่แสดงถึงความมีเหตุผล ไม่โกรธผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างไร้เหตุผล มีเมตตาธรรมประจักษ์ รู้จักระงับความขุ่นเคืองแห่งจิต และมีวินิจฉัยที่มีเหตุผล

8. อวิหิงสา คือ ความไม่เบียดเบียนสำหรับผู้บริหาร วิธีการของผู้บริหารที่ไม่แสดงการกดขี่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้อำนาจที่เหนือกว่าเบียดเบียนผู้อื่นให้ความช่วยเหลือ สร้างความเสมอภาคให้เกิดขึ้นในองค์กร

9. ขันติ คือ ความอดทน การที่ผู้บริหารอดทนต่อความยากลำบาก ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการดำรงชีวิต มีมานะอดทนในการทำงาน มีความอดทนต่ออารมณ์ชั่ววูบต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ คือการควบคุมอารมณ์เมื่อ ผิดหวังหรือการอดกลั้นต่อความโลภและความอยากได้

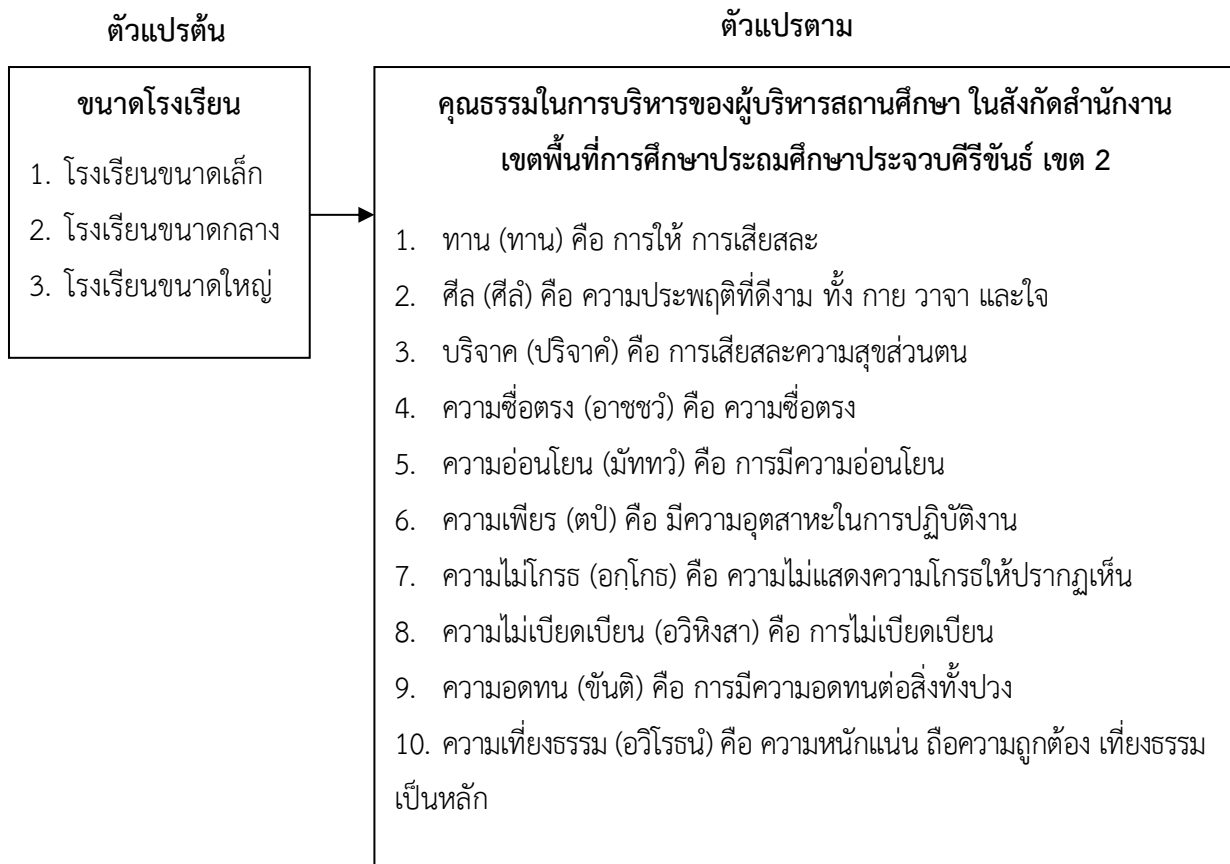
10. อวิโรธนะ คือ ความยุติธรรมสำหรับผู้บริหาร วิธีการของผู้บริหารที่ยึดมั่นในหลักของความยุติธรรม ความเที่ยงตรง ไม่เอนเอียงหรือหวั่นไหว ไม่มีอคติ โดยมีขอบ ใช้ความรู้ความสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้อง สามารถทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเชื่อมั่นไม่หวั่นไหวต่อภาระงาน

ประยงค์ แสนบุราณ (2557, น. 147-148) กล่าวว่า คำว่า “ทศพิธราชธรรม” หมายถึง ธรรมของนักปกครองสิบประการหลักการของนักปกครอง คุณธรรมผู้ปกครองบ้านเมือง กิจวัตรของนักปกครองควรประพฤติถามว่า ทศพิธราชธรรมนั้นมีอะไรบ้าง ตอบว่าทศพิธราชธรรมมีสิบประการ คือ “ทาน ศีละ การบริจาคความซื่อตรง ความอ่อนโยน ความเพียร ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน ความอดทน และความไม่พิโรธ ธรรมของนักปกครองทั้งสิบประการนั้น แต่ละอย่างมีเนื้อหา ดังนี้

1. ทานะ ได้แก่ การให้การเสียสละทรัพย์สินส่วนตนเพื่อคนที่ตกทุกข์ได้ยาก การช่วยเหลือให้เขามีฐานะที่ดีขึ้น การบำเพ็ญประโยชน์ที่เป็นสาธารณะ
2. ศีละ ได้แก่ การประพฤติดีทั้งทางกายและทางวาจาประกอบการทำงานที่สุจริต ควบคุมการประพฤติของตนเองให้เป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชนอย่าให้ใครดูแคลนทางการประพฤติได้
3. ปริจจาคะ ได้แก่ การเสียสละเวลา การเสียสละความสุขสำราญ การเสียสละประโยชน์ของตนเองเป็นต้น เพื่อประชาชนและเพื่อความสงบสุขของประเทศ
4. อาชวระ ได้แก่ ความซื่อตรง กล่าวคือ ปฏิบัติภารกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจ ไม่หลอกลวงประชาชน ไร้เล่ห์เหลี่ยมไร้มารยา ปฏิบัติภารกิจอย่างตรงไปตรงมา
5. มัททวะ ได้แก่ ความอ่อนโยน กล่าวคือเป็นผู้มีอัธยาศัยไมเย่อหยิ่ง จองหง หยาบคาย กระด้าง ถือตัว เป็นต้น แต่ควรเป็นผู้งามสง่าอาจด้วยท่าทีสุภาพ นุ่มนวล ละมุนละไม และมีท่าทีที่ผู้พบเห็นให้ความยำเกรง
6. ตบะ ได้แก่ ความเพียรเพิกเลศค้นหา มิให้เข้ามายุ่งยี้จิตใจ จนจิตใจ ตกอยู่ในอำนาจของมัน ต้องใช้ความเพียรระงับยับยั้งข่มใจไม่หลงใหลในความสุขสำราญและการปรนเปรอ และมุ่งมั่นที่จะทำภารกิจทั้งหลายให้สำเร็จสมบูรณ์
7. อักโกธะ ได้แก่ ความไม่โกรธ ความไม่เกรี้ยวกราดด้วยอำนาจของความโกรธไม่ใช้ความโกรธเป็นอารมณ์ในการทำการต่าง ๆ หรือวินิจฉัยงานต่าง ๆ จนเกิดความผิดพลาด ต้องมีจิตเมตตาอยู่ในใจเสมอเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ และวินิจฉัยตัดสินความบนพื้นฐานแห่งธรรม
8. อวิหิงสา ได้แก่ ความไม่เบียดเบียน กล่าวคือไม่เบียดเบียนทางกาย เช่น ใช้แรงงานเกินขนาด หาเหตุลงโทษด้วยจิตอาฆาตหรืออคติอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น ไม่เบียดเบียนทางวาจา เช่น พูดคำหยาบ ดุด่า พูดส่อเสียด ยุแหยให้เขาแตกแยกกัน เป็นต้น ไม่เบียดเบียนทางใจเช่น เก็บภาษีแบบขูดรีด เป็นต้น แต่ต้องดำรงตนอยู่ด้วยเมตตาจิตและกรุณาจิต เพื่อประชาชนจะได้อยู่อย่างมีความสุข
9. ชันติ ได้แก่ ความอดทน กล่าวคือ ต้องอดทนต่อความลำบากต่อความตรากตรำ ต่อความเจ็บใจ แม้ว่า จะลำบากกายแค่ไหน จะเหนื่อยหน่ายเพียงใดก็ไม่ท้อถอย หรือจะถูกยั่วยวนด้วยคำพูดเสียสื้ออย่างไร ก็ไม่หมดกำลังใจจะต้องอดทนต่อสู้จนจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
10. อวิโรธนะ ได้แก่ ความไม่พิโรธ กล่าวคือ ไม่คลาดเคลื่อนจากหลักธรรม วางตนให้หนักแน่น เทียงตรงในธรรม ไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง เพราะอิฏฐารมณ์และอนิฏฐารมณ์ดำรงตนมั่นในธรรมทั้งที่เป็นนิธิธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 869 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, 2565) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.607 - 610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยขนาดโรงเรียน และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 10 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least - Significant Different)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมีคุณธรรมตามการรับรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม (อวิโรธน) (= 4.28, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ด้านความไม่โกรธ (อกโกธ) (= 4.26, S.D. = 0.61) และด้านศีล (ศีล) (= 4.22, S.D. = 0.71) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความอดทน (ขันติ) (= 4.17, S.D. = 0.70)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 2.849$, Sig. = 0.060) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า คุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารมีคุณธรรมตามการรับรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม (อวิโรธน) รองลงมาคือ ด้านความไม่โกรธ (อกโกธ) และด้านศีล (ศีล) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาได้ยึดหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับกฎ ระเบียบของทางราชการ โดยหลักธรรมที่นำมาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ หลักทศพิธราชธรรม ประกอบด้วยหลักธรรม 10 ประการ ได้แก่ ทาน ศีล บริจาค ความซื่อตรง ความอ่อนโยน ความเพียร ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน ความอดทน และความเที่ยง

ธรรม ซึ่งนำมาใช้ควบคู่กับการบริหารทรัพยากรการศึกษาทั้งหลาย เพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรและนักเรียน ให้รู้จักหน้าที่และความเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมและจริยธรรม นำไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ มั่งสมบุญ (2554, น. 486) ได้ศึกษาการใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานีมีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและทุกรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความไม่คลาดจากธรรม ด้านความซื่อตรง ด้านความเพียร ด้านศีล ด้านความอดทน ด้านความไม่เบียดเบียน ด้านความไม่โกรธ ด้านการบริจาคน ด้านความอ่อนโยน และด้านทาน ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธี นาอุดม (2563, น. 176-177) ได้ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านอวิโรธนะ (ความไม่คลาดจากธรรม) ด้านทานะ (การให้) และด้านอภิกโรธะ (ความไม่โกรธ) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความอดทน (ขันติ) อาจเนื่องมาจากการบริหารคนหรือการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมเลี่ยงที่จะไม่เผชิญหน้ากับความขัดแย้งกันไม่ได้ เพราะผู้ร่วมงานล้วนมาจากสภาพแวดล้อมและการศึกษาต่างกัน จึงอาจทำให้มีความคิดเห็นไม่ตรงกันหรือไม่สอดคล้องกัน เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความมานะอดทนต่อความยากลำบากในการทำงาน อดทน อดกลั้น และเป็นตัวอย่างที่ดีในทุกด้าน การทำตนเป็นตัวอย่างย่อมสร้างศรัทธาและความเต็มใจในการให้ความร่วมมือในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ มั่งสมบุญ (2554, น. 486) ได้ศึกษาการใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี ด้านความอดทนมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธี นาอุดม (2563, น. 176-177) ได้ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าด้านขันติ (อดทน) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

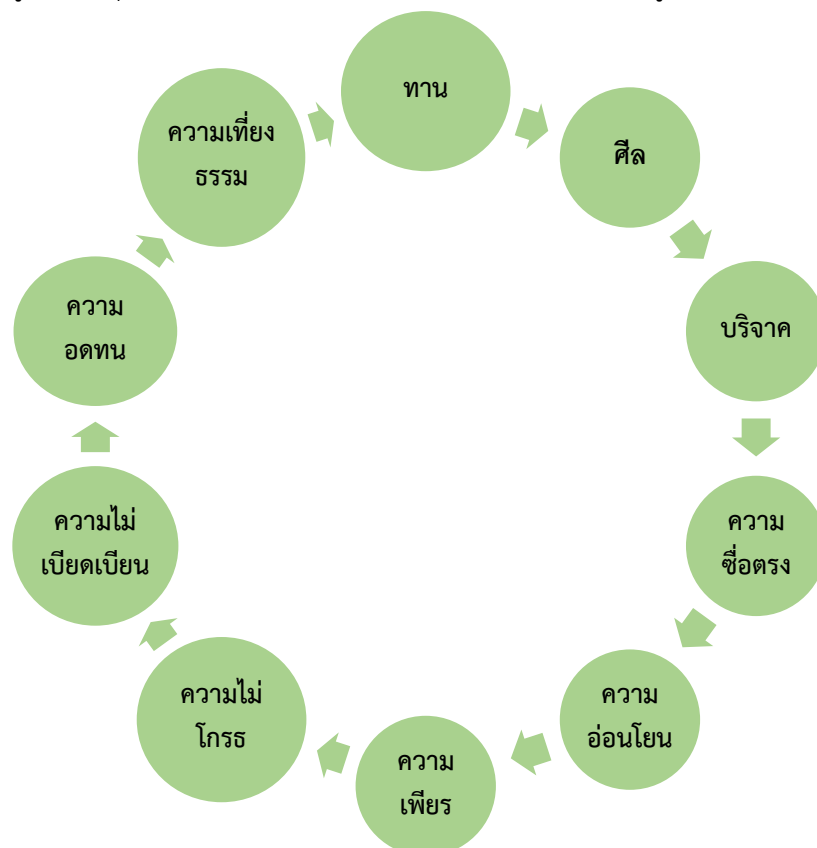
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ นำหลักทศพิธราชธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 บริหารงานโดยน้อมนำหลักทศพิธราชธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์ และคณะ (2564, น. 466) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธี นาอุดม (2563, น. 176-177) ได้ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่การบริหารด้านความอดทน (ขันติ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีจิตใจหนักแน่นต่อคำติฉินนินทาของผู้ร่วมงานและผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ภาพที่ 1 คุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

สรุป

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักทศพิธราชธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาในทุกกระบวนการบริหาร พร้อมทั้งอาจมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารกับบุคลากร เพื่อที่จะได้มีแนวทางการบริหารงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแบบอย่างให้ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ นำไปใช้ปฏิบัติต่อไป
2. ควรศึกษาคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามเจตคติของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 กับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานต่อไป
3. ควรศึกษาคุณธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ เช่น หลักสังคหวัตถุ 4 หลักพรหมวิหาร 4 หลักอิทธิบาท 4 เป็นต้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนาศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา.
- ไชยพร เรืองแท้. (2556). *บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- ดร.ณิ โอวรียาพิทักษ์ และคณะ. (2557). *การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา กรณีศึกษานักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพมหานคร.
- ทวีศักดิ์ และคณะ. (2564). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4*. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8. 27 มีนาคม 2564. หน้า 465-473. นครราชสีมา : วิทยาลัยนครราชสีมา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยงค์ แสนบุราณ. (2557). *หลักธรรมในการปกครองของพระพุทธศาสนา*. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 30(3), 144-150.

- พระครูประโชติจันทร์ทิมม (นาม จนทโชโต). (2555). *การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- พระมหามงคล สารินทร์, เรือเอกอภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ และสมชาย เทพแสง. (2556). การบริหารงานตามแนวพุทธธรรม. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 10(19), หน้า 84-88.
- เมธี นาอุดม. (2563). *การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วิไลลักษณ์ มั่งสมบูรณ์. (2554). *การใช้หลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อ่างทอง และอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2550). *มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐาน วิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2556). *ธรรมราชา*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.
- สุริยพล ตนภู. (2561). *คุณธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียน อำเภอสันติสุข ตามหลักสังคหวัตถุ 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- อภิรักษ์ สุจิตจันทร์. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามหลักทศพิธราชธรรม ภาวะผู้ตามที่มีความกล้าหาญ และพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร*. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

การบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Teaching and Learning Management in the 21st-century Under Prachuap Khiri Khan
Primary Educational Service Area Office 1

สุธาสินี เออมกมล

Suthasinee Aemkamon

โรงเรียนบ้านเหมืองแร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Banmuangree School, Prachuapkirikan Primary Education Service Area 1

E-mail: suthasineeaemkamon@gmail.com

Received September 13, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 18, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตำแหน่งแตกต่างกัน ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพศแตกต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21; การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21; การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research has the following objectives: (1) To study the level of teaching and learning management in the 21st-century of schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. (2) To analyze the level of teaching and learning management in the 21st-century of educational institutions Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, gender, and educational qualification, The population used in this study were 375 school administrators and teachers in schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was a questionnaire on teaching and learning management in 21st-century schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and T-test.

The results showed that (1) the teaching and learning management in the 21st-century of educational institutions Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at the highest level. (2) The comparison of teaching and learning management in the twenty-first century in schools affiliated with PrachuapKhirikan Primary Educational Service Area Office 1 various positions. The overall level of teaching and learning management in the 21st-century is different at the .05 level of statistical significance, gender differences There were different levels of teaching and learning management in the 21st century as a whole at the level of statistical significance .05, and the qualification is different. There was no difference in the level of teaching and learning management in the 21st-century at the statistical significance level of .05.

Keywords: 21st-century learning; teaching and learning in the 21st century; teaching, learning management in the 21st-century

บทนำ

ในปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว หรือเรียกได้ว่าเป็นยุคที่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจำที่จะต้องมีการเรียนรู้และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในแวดวงการศึกษาได้มีการกล่าวถึงการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการเร่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษา และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู หรือนักเรียนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการ

เรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นประโยชน์ที่จะสามารถนำมาช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในปัจจุบัน

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถ และถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี (ดิเรก วรรณเศียร, 2563, น. 3) ผู้สอนควรเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนหรือโต้แย้งข้อสมมติฐานคำตอบที่คุณเคยพบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนการทัศนใหม่แทนของเดิม (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ, 2559)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สร้างความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน เน้นกระบวนการทางความคิด กระบวนการกลุ่ม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในศตวรรษที่ 21 จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการวางแผน การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

สมหมาย อ่ำดอนกลอย (2556) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยสรุปไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนานตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นรวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 4) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่าน Technology ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered)

ดิเรก วรรณเศียร (2557, น. 3) ได้กล่าวถึง แนวคิดการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถ และความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ นั่นคือผู้บริหารจะต้อง

รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการบริหารใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และเข้ามามีบทบาทในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาหลักสูตร พัฒนาทักษะการสอนใหม่ ๆ ให้ครู ส่วนครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเอง คือเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตัวเอง ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนใหม่ โดยเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนตามให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถใช้ชีวิตอยู่ในโลกยุคใหม่ หรือศตวรรษที่ 21 ได้อย่างรู้เท่าทัน และมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

วิโรจน์ สารรัตน์ และคณะ (2559, น. 5-9) ได้กล่าวถึงการบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ในศตวรรษที่ 21 การบริหารการศึกษาจะต้องมุ่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ ดังทัศนะของ Tirta (2010) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบัน นักเรียนอาศัยอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีพลังขับเคลื่อนเทคโนโลยี แต่เรายังไม่สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของเราในรูปแบบศตวรรษที่ 20 เขาสรุปแบบใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่ต้องนิยามคำว่า การศึกษาโรงเรียนหลักสูตร ครู และผู้เรียน กันเสียใหม่ เพื่อให้การออกแบบการศึกษาสำหรับอนาคตประสบผลสำเร็จ ซึ่งตารางข้างล่างจะแสดงถึงลักษณะที่แตกต่างกันในแง่มุมต่าง ๆ ของการบริหารการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ จากกระบวนทัศน์เก่าสำหรับศตวรรษที่ 20 เป็นกระบวนทัศน์ใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21

พรชัย เจดามาน และคณะ (2564) ได้กล่าวถึง แนวคิดการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดการ องค์กร ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการคุณภาพ

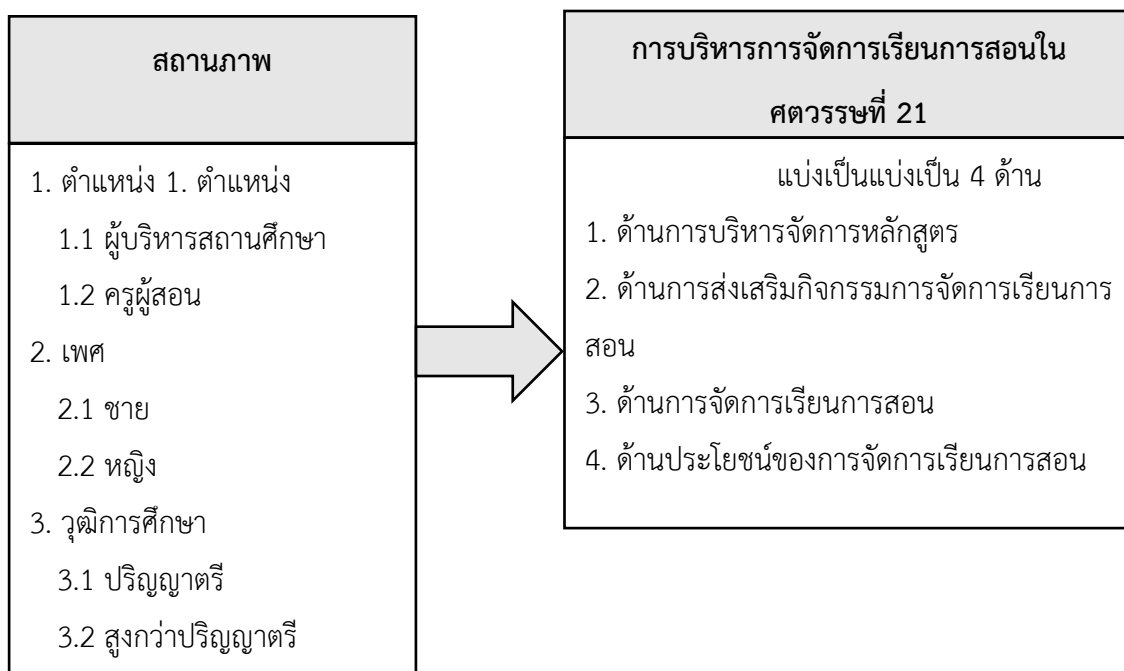
ภูมิภควัจจ์ ภูมิพงศ์คชสร (2563, น. 3-6) ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสรุปไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเพิ่มทักษะของผู้เรียน การเพิ่มทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จุดเน้นคือการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในอนาคตและสังคมที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีต่าง ๆ พร้อมทั้งกรอบความคิดในการบูรณาการองค์ความรู้ของการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ การบูรณาการการพัฒนาตัวผู้สอน ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนให้เห็นถึงการบูรณาการจากทักษะ นั้นมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ

- 1) วิชาการและแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 3) การเอื้ออำนวยและการสนับสนุนส่งเสริมที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในทุกด้าน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนสิ่งสนับสนุนและเอื้ออำนวยการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือกันของทุก ๆ ฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร และสิ่งที่ต้องคำนึงอยู่เสมอ คือสภาพของโรงเรียน ห้องเรียน และรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดการองค์กร นอกจากนี้การบริหารจัดการเรียนการสอนยังรวมไปถึงการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารทางการศึกษา ครูผู้สอน ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ มีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการส่งเสริมและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนทรัพยากรและการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ตำแหน่งแตกต่างกันการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม

2. เพศแตกต่างกันการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน

3. วุฒิการศึกษาแตกต่างกันการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 1,271 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 96 คน และครูจำนวน 1,175 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 77 คน และครูจำนวน 298 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดโดยให้เติมข้อความเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความคิดเห็น และความต้องการเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์หาความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใช้สถิติ (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1 ผลการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในเรื่องของการปฏิบัติกิจกรรม ในการวางแผน กำหนดกรอบแนวทาง การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูได้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนแต่เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญา วุฒิวิชัย (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผล พบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด การสะท้อนผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า มีส่วนช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ไชยชาญ (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออก ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณาตามความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากที่สุด โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา ทักษะด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและทักษะด้านการจัดการชั้นเรียนเพื่อการสร้างบรรยากาศเชิงบวก

2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ตำแหน่งต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาอาจได้มีโอกาสในการศึกษาอบรม ดูงาน ประชุม เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่มากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่ชี้แนะให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิทยา อารีการ (2553) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพรศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพรศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบพรศนะของครู และผู้บริหารต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า เพศต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ

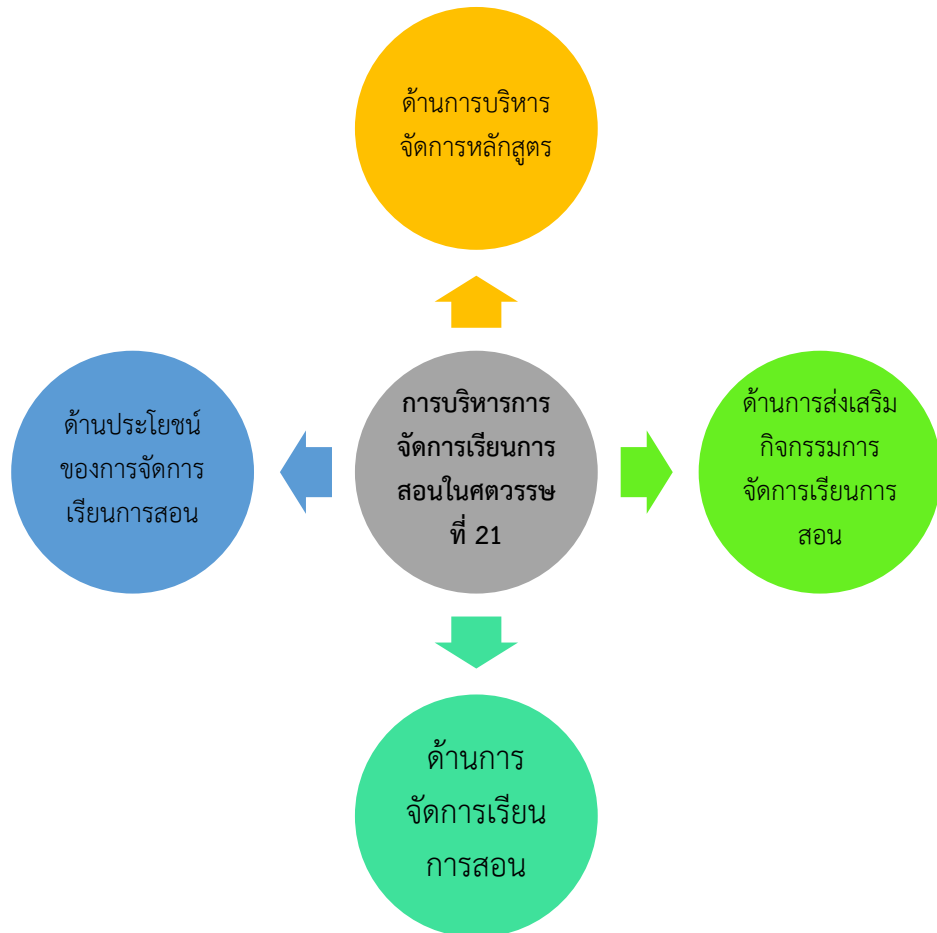
4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า วุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวเรือง หาญแท้ (2550) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้มีแผนดำเนินงานในการส่งศึกษานิเทศก์รับผิดชอบดูแลโรงเรียน คนละ 1 กลุ่มโรงเรียน และได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสร้างความตระหนักในการประชุมอยู่เสมอ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเสนอความต้องการและแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วม ให้ความสนับสนุนแก่โรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ และมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ให้มีความก้าวหน้าต่อไป
2. ควรมีการจัดประชุม อบรม ผู้บริหารในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไปด้วย
3. ควรมีการจัดประชุม อบรม ให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นประโยชน์แก่การนำไปจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้สูงขึ้น

ภาพที่ 2 การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการประเมินการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ด้วย
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ดาวเรือง หาญแท้. (2550). ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธัญญา วุฒิวิชัย. (2563). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 15(2), หน้า 1.
- นิตยา อารีการ. (2553). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- พรชัย เจดามาน และคณะ. (2564). การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21. เข้าถึงได้จาก: <https://www.kroobannok.com/88772>.
- ภูมิภควัจช์ ภูมิพงศ์ชศร. (2563). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(3), หน้า 3.
- วิโรจน์ สารรัตน์ และคณะ. (2564). การบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. เข้าถึงได้จาก: <http://www.mbuisc.ac.th/phd/MBU%20Article/administration%2021st.pdf>.
- สมหมาย อำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), หน้า 6-7.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2565). ข้อมูลอัตรากำลังครู. เข้าถึงได้จาก: www.pck1.go.th.
- สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.

อรรณ ไชยชาญ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

การศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
The state of management information systems school under the Prachuapkirikhan
primary educational service office area 1

สุदारัตน์ หาญกล้า

Sudarut Hankla

โรงเรียนบ้านทุ่งลีเสียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Banhangsiseadschool, Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1

E-mail: happy_chem@hotmail.com

Received September 13, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) สภาพการจัดการระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า (1) การศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) ผลการเปรียบเทียบ การศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน การศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน การศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการสารสนเทศ; สารสนเทศทางการศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the state of information system management of schools under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 (2) to study the state of information system management of schools under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 classified by educational qualifications and operational experience. The samples used in this research were administrators and government teachers. The samples were 306 students from Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office. The research tool was a questionnaire on the study of information system management in schools. Under the Office of Primary Educational Service Area Prachuap Khiri Khan District 1 Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. and analysis of variance. under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1

The result of the research found that the overall level was at the highest level and (2) Comparative results of the study of information system management in schools Under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1 classified by educational level, it was found that educational levels were different. A study of information system management in schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1 The overall picture was not different at the statistical significance level of 0.05 and the operational experience was different. In a study of information system management in schools Under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1, the overall picture was not different at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Information system; information system of primary schools; Prachuap Khiri Khan primary educational service area office 1

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันการใช้ข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศ (Information) เป็นฐานความรู้ นับเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกอบธุรกิจในยุคดิจิทัลที่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยประกอบใน การตัดสินใจ เพื่อการจัดการและบริหารงานในด้านต่างๆ ข้อมูลสารสนเทศนับเป็นทรัพยากรหลักที่ได้รับความสนใจจากบุคลากรทุกระดับ ทำให้ข่าวสารเป็นสิ่งที่ทุกคนจำเป็นจะต้องได้รับทราบและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว (ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล, 2549, น.149) ดังที่เกรียงศักดิ์ พราวศรี และคณะ (2544, น.9) ได้กล่าวว่า สารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงาน โดยเฉพาะถ้าข้อมูลนั้นมี การ

จัดระบบที่ดี มีความชัดเจนและความสะดวกในการเรียกใช้ก็สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่ถูกต้อง ช่วยในการวางแผนที่ดี ช่วยให้การดำเนินงานและประเมิณผล มีประสิทธิภาพ การจัดและพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรจัดกระทำ ซึ่งการสร้างระบบสารสนเทศให้มีคุณภาพควรคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้ เรียกใช้งานง่ายและรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ถูกต้องแม่นยำ มีการตรวจสอบสมบูรณ์และครอบคลุม ยืดหยุ่น ตรงความต้องการและชัดเจน

อย่างไรก็ตาม สำหรับโรงเรียนที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวก และตรงตามความต้องการ จะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ต้องอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์เป็นตรรกะและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้น นอกจากจะใช้ในการวางแผน การดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2545, น.8-9) ในทางตรงกันข้ามหากมีการตัดสินใจโดยขาดข้อมูลสารสนเทศ อาจทำให้เกิดความผิดพลาดและก่อให้เกิดความล้มเหลวในการบริหารองค์การได้ ซึ่งการจัดระบบสารสนเทศในปัจจุบันยังคงเน้นการจัดการเพื่อปฏิบัติงานและการจัดการระดับกลาง แต่การจัดระบบสำหรับผู้บริหารระดับสูงนั้น ยังไม่มีการดำเนินการ ซึ่งควรจะต้องมีการจัดการให้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารงานและการวางแผนการบริหารในอนาคตเป็นอย่างมาก (ปทีป เมธาคูณวุฒิ, 2544, น.101)

ในส่วนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จากการสอบถามผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศ พบว่าระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ผ่านมา มุ่งเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน แต่ขาดการจัดทำเป็นสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานในการนำข้อมูลที่ได้นำประมวลผลเป็นสารสนเทศ จะทำก็ต่อเมื่อมีผู้ต้องการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในแต่ละเรื่องเท่านั้น หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งต้องการข้อมูลและสารสนเทศจึงจะจัดทำ โดยจะมอบหมายหน้าที่ให้ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานนั้นเป็นผู้จัดทำ นอกจากนี้ระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ยังประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้านกล่าวคือ โรงเรียนไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดทำระบบสารสนเทศ ข้อมูลและสารสนเทศจึงกระจัดกระจาย ไม่สามารถรวบรวมเป็นระบบได้ เพราะครูผู้สอนในโรงเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละฝ่าย และแต่ละกลุ่มงาน ขาดการประสานงานและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการจัดทำสารสนเทศ ทำให้ระบบสารสนเทศของโรงเรียนมีข้อบกพร่องและขาดคุณภาพ เนื่องจากขาด การวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลอย่างจริงจังและไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้รับไม่ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ และมีความล่าช้า สาเหตุประการสำคัญ คือ ครูผู้สอนแต่ละคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศ และมีได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน ประกอบกับครูผู้สอนแต่ละคนมีเวลาน้อย แต่มีภารกิจมาก ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำระบบสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อองค์การในการบริหาร เพื่อที่จะนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันว่าได้ดำเนินงานตามกระบวนการหรือไม่ การดำเนินงานมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างและมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนได้มีโอกาสพิจารณาสภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายในการวางแผนดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนต่อไป และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

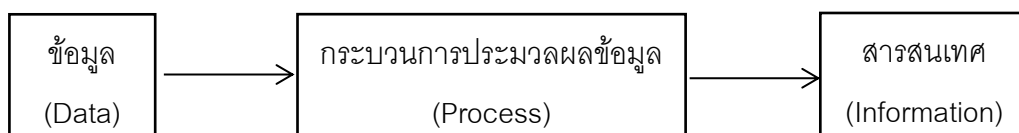
1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2541, น.40 - 41) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึงผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นข้อสรุป ซึ่งเป็นตัวแทนของข้อมูลจำนวนมาก ระบบสารสนเทศ หมายถึง การจัดหมวดหมู่ของสารสนเทศ เช่น การจำแนกตามนโยบายแต่ละข้อความตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน

จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ (2542, น.3) ได้ให้ความหมายว่าสารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผล ผ่านการวิเคราะห์ หรือสรุปให้อยู่ในรูปที่มีความหมายที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง หรือประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการใช้งานตามเป้าหมาย จากความสัมพันธ์ของข้อมูล สารสนเทศ และระบบสารสนเทศ ดังภาพต่อไปนี้

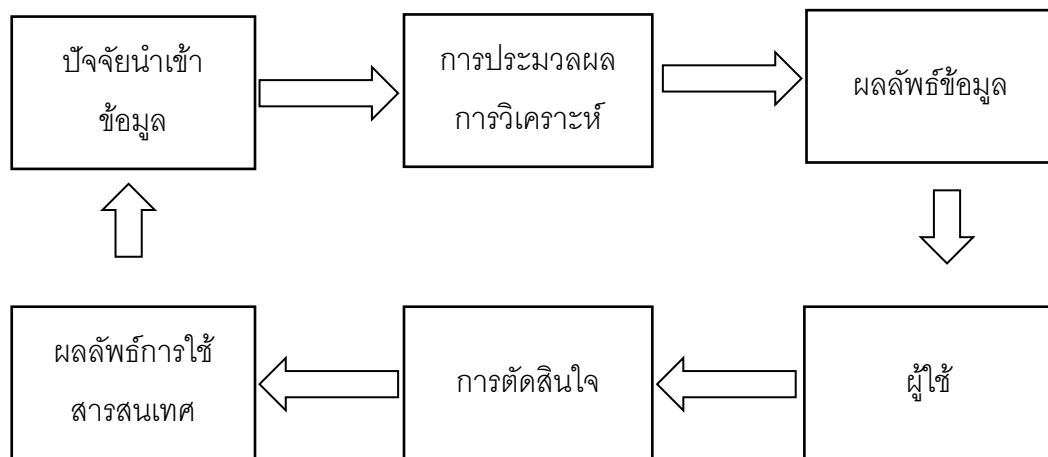
ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของข้อมูลและสารสนเทศ

ที่มา : จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ (2542, น.3)

ครรชิต มาลัยวงศ์ และคณะ (2543, น.68 - 72) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง ผลสรุปที่ได้จากการนำเอาข้อมูลมาประมวลผลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสรุปทางสถิติ การเปรียบเทียบ การจำแนก หรือการ

จัดกลุ่มระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่จัดเก็บข้อมูลในด้านต่าง ๆ เอาไว้ แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ

เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, น.1-2) ได้ให้ความหมายว่าสารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์แล้ว อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ และระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม จัดเก็บและใช้สารสนเทศสนอง ความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้โดยมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ แสดงระบบสารสนเทศไว้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ระบบสารสนเทศ

ที่มา : เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, น.2)

จากภาพแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลซึ่งเป็นป้อนข้อมูล เมื่อผ่านกระบวนการประมวลผลหรือการวิเคราะห์จะเป็นสารสนเทศหรือผลลัพธ์ ซึ่งผู้ใช้สารสนเทศหรือผู้บริหารจะนำไปใช้ประกอบในการตัดสินใจ และผลลัพธ์จากการตัดสินใจยังสามารถเป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ ในครั้งต่อไป ส่วนองค์ประกอบของสารสนเทศ จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 องค์ประกอบของสารสนเทศ

ที่มา : เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, น.5)

1. ข้อมูลทั้งที่เป็นตัวเลข ข้อความ เสียงและภาพเป็นข้อมูลป้อนเข้า (Input)
2. การประมวลผล เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล จัดระบบข้อมูลเพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปใช้

3. การจัดเก็บ เป็นวิธีการที่จะเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ สะดวกต่อการนำมาใช้และสามารถแก้ไข ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

4. เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ทำให้เกิดผลผลิต ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป อุปกรณ์การสื่อสาร ฯลฯ

5. สารสนเทศ ผลผลิตของระบบสารสนเทศจะต้องถูกต้อง ตรงกับความต้องการใช้และทันต่อการใช้งาน เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, น.9) ได้กล่าวต่อไปว่าสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงาน โดยเฉพาะถ้าข้อมูลนั้นมีการจัดระบบที่ดี มีความชัดเจนและความสะดวกใน การเรียกใช้ ก็สามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่ถูกต้อง ช่วยในการวางแผนที่ดี ช่วยให้การดำเนินงานและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดและพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรจัดกระทำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, น.19-20) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผลหรือผ่านการกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้ว สื่อความให้ผู้ใช้งานนำไปใช้ประโยชน์ตามความมุ่งหมาย

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2547, น.8-10) ได้กล่าวว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือจัดระบบแล้วเพื่อให้ความหมายและคุณค่า และระบบสารสนเทศ (Management System) หมายถึง ระบบที่รวบรวม ประมวล เก็บรักษา และเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผน การพัฒนาตัดสินใจ ประสานงาน และควบคุมการดำเนินงาน

ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ (2548, น.35-38) ได้สรุปความหมายของสารสนเทศ กล่าวคือ สารสนเทศ (Information) เป็นการนำเอาข้อมูลมาดำเนินการประมวลผลข้อมูล คำว่า “ข้อมูล” มากจากภาษาละตินว่า Datum หมายถึงข้อเท็จจริงและเป็นส่วนประกอบของสารสนเทศ (Facts and Pieces of Information) สำหรับข้อเท็จจริงนั้น หมายถึง เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลจะเกี่ยวกับสิ่งของ ความคิด สถานภาพ สถานการณ์ หรือปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร หรือเครื่องหมายต่าง ๆ ก็ได้ แต่ข้อมูลนั้นถือว่าเป็นข้อมูลดิบ (Raw Material) เมื่อผ่านการประมวลผลก็จะเป็นสารสนเทศ ส่วนความหมายของระบบสารสนเทศ ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ (2548, น.120-121) ได้กล่าวโดยสรุปว่า ระบบสารสนเทศ (Information System) ในทางเทคนิค หมายถึง กลุ่มของระบบงานที่ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์หรือตัวอุปกรณ์และซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล และแจกจ่ายสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การควบคุมการดำเนินงานภายในองค์กร

ศรีสมรัก อินทจันทร์ยง (2549, น.4-5) ได้กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาประมวลผลวิเคราะห์ เพื่อสร้างสารสนเทศสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน และนำเสนอสารสนเทศให้กับผู้ที่ต้องการเป็นผู้มีสิทธิ์ได้รับสารสนเทศ รวมทั้งการจัดเก็บบันทึกข้อมูลที้นำเข้ามาสู่ระบบไว้เพื่อการใช้งานในอนาคต

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน การตัดสินใจและการคาดการณ์ในอนาคตได้ ส่วนระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

มาประมวลผลหรือวิเคราะห์ โดยการจัดเก็บ เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบแบบแผน สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ การวางแผนการประสานงาน และการควบคุมการปฏิบัติงานตามความต้องการของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการจัดระบบสารสนเทศ

การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนนั้นควรจะดำเนินการตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารและปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้กล่าวถึงกระบวนการจัดระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

วีระ สุภากิจ (2539, น.318 - 326) ได้กล่าวว่า กระบวนการและขั้นตอนในการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน ว่ามี 6 ด้านที่สำคัญ คือ

ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากแหล่งทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกโรงเรียน

ด้านที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล ข้อมูลที่เก็บมาจากแหล่งต้องทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติที่ดี

ด้านที่ 3 การประมวลผลข้อมูล เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศ ที่เป็นสารสนเทศอยู่แล้ว นำมาจัดกลุ่ม แยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ การประมวลผลนั้นใช้ตั้งแต่วิธีการที่ทำด้วยมือ ใช้เครื่องคิดเลข จนกระทั่งใช้คอมพิวเตอร์

ด้านที่ 4 การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล เป็นการจัดให้มีแหล่งรวมข้อมูลสารสนเทศไว้ในหน่วยงานซึ่งเรียกว่า ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียน

ด้านที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ตัดสินใจในการจัดการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่อง แต่ละครั้ง ข้อมูลและสารสนเทศที่มีลักษณะเป็นปรนัย เช่น ข้อมูลที่เป็นกฎระเบียบ มีเหตุผลในเชิงวิทยาศาสตร์ แสดงเป็นสถิติเป็นตัวเลขคณิต เช่น อัตราการเกณฑ์เด็ก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ว่าใครเป็นผู้วิเคราะห์และวิเคราะห์เมื่อใดควรได้ผลเหมือน ๆ กัน ผู้บริหารอาจมอบหมายงานให้ครูที่มีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวทำการวิเคราะห์ ส่วนข้อมูลสารสนเทศ ที่มีลักษณะเป็นอัตนัย เช่น ข้อมูลประเภทภาษาสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความคิด เช่น ความดีของนักเรียน ตัวอย่างของนักเรียน ซึ่งจะได้ผลการวิเคราะห์ไม่ชัดเจนเหมือนประเภทปรนัย ผู้บริหารควรให้คณะบุคคลใช้ดุลยพินิจของคนส่วนใหญ่ในการวิเคราะห์ในขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ถ้าข้อมูลสารสนเทศที่ได้จัดเก็บไว้ไม่เพียงพอตามวัตถุประสงค์การใช้แต่ละเรื่อง อาจต้องจัดเก็บเพิ่มเติม

ด้านที่ 6 การนำข้อมูลไปใช้ เป็นการนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์แล้วไปใช้ประกอบ การตัดสินใจตามวัตถุประสงค์แต่ละเรื่อง ในทางปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ข้อมูลกับการนำข้อมูลไปใช้ จะทำไปด้วยกันคือ เมื่อต้องการใช้ เช่น เพื่อการวางแผนก็นำข้อมูลสารสนเทศที่ต้องใช้เพื่อ การวางแผนมาวิเคราะห์ตามกระบวนการ แล้วนำไปใช้

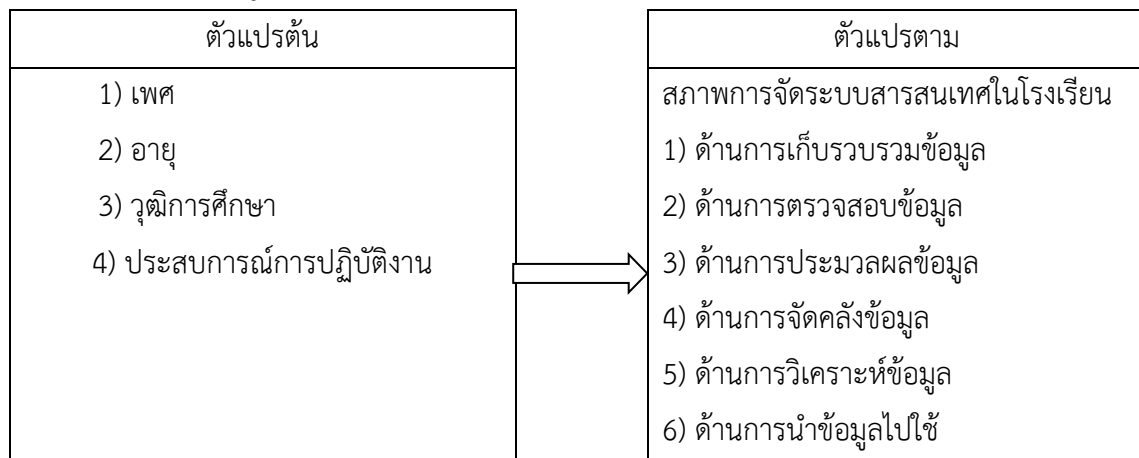
กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้นำแนวคิดทฤษฎีตามกระบวนการและขั้นตอนในการ

บริหารและการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา (วีระ สุภากิจ, 2539, น.318-326) ใน 6 ด้าน ตามกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ด้านการตรวจสอบข้อมูล
3. ด้านการประมวลผลข้อมูล
4. ด้านการจัดคลังข้อมูล
5. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ด้านการนำข้อมูลไปใช้

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,300 คน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2565, น.18-19) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารและข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 306 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ รายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ ด้านการเก็บ

ข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการการจัดคลังข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล
และด้านการนำข้อมูลไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และค่า

ร้อยละ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การ
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของ
ประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจะต้องทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significance Difference)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า
โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการ
วิเคราะห์ข้อมูล ด้านการจัดคลังข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. เปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาศภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2565 ,น.39) มีพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและสถานศึกษา เสริมสร้างความเข้มแข็งในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านการจบการศึกษาสำหรับ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พัฒนาระบบการดำเนินงานทะเบียน – วัดผล การจัดทำจัดเก็บ

เอกสารหลักฐาน การจบการศึกษา การออกเอกสารสำคัญทางการศึกษา และการให้บริการข้อมูลทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อให้การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความ สะดวกเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพตามนโยบายแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาจึง เป็นไปตามกระบวนการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยพันธ์ พวงเดช - มัทนา วัฒนอม ศักดิ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จังหวัดราชบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ เอกเพชร (2561) การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศทาง การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมาก

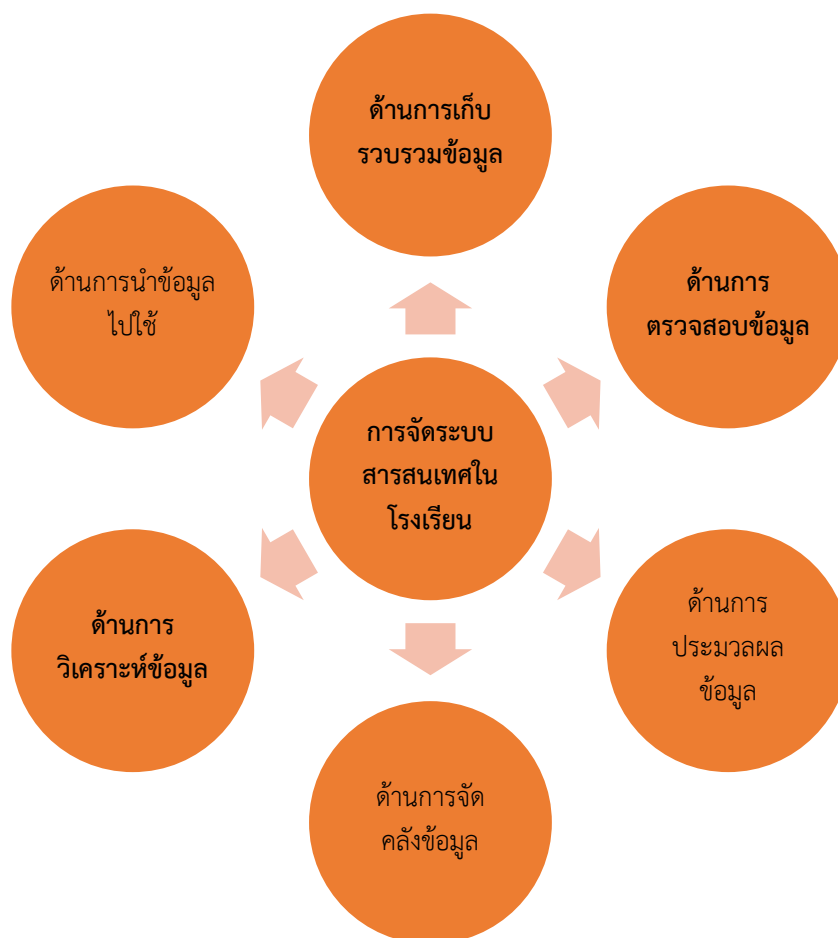
2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ เอกเพชร (2561) การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศ ทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้าน การประมวลผลข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการจัดเก็บข้อมูล ผลการ เปรียบเทียบการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่พบว่าต่างกัน มีการจัดระบบ สารสนเทศทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชรีดา บัณฑุกาญจน์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดระบบ สารสนเทศโดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับดีมาก ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริพบว่า มี ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ น้อย เปรียบเทียบสภาพการจัดระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนราชดำริ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์โดยรวมและรายด้านแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเสนอการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ
2. โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการประมวลผล
3. โรงเรียนควรมีการประชุมเพื่อกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในของแต่ละบุคคลชัดเจน โดยมีการกำกับติดตามการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศอย่างใกล้ชิด โดยอาจจัดทำโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะเป็นการช่วยให้มีงบประมาณมาดำเนินงาน
4. สถานศึกษาควรมีการทำข้อตกลงในการเชื่อมโยงสารสนเทศกับหน่วยงานอื่นและมีการเตรียมการสร้างสารสนเทศที่ต้องใช้ร่วมกัน
5. โรงเรียนควรเก็บรวบรวมข้อมูล ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์/ขอบเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงต่อความต้องการ

ภาพที่ 5 การจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการระบบสารสนเทศในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษามาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *สารสนเทศ ศธ.2540*. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว.
- วีระ สุภากิจ. (2539). *ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เกรียงศักดิ์ พราวศรี และคณะ. (2544). *การจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- ครรชิต มัลลียงค์ และคณะ. (2543). *บรรณารักษ์ ศูนย์บริการ และการสืบค้นสารสนเทศในปี 2000*. กรุงเทพฯ : ออฟเซท เพรส.
- จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ. (2542). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ : วิ.จี.พรินต์ติ้ง.
- ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. (2548). *การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ธรรมกลการพิมพ์.
- ชุมพล ศฤงคารศิริ. (2543). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พานิช.
- ณัฐชริดา บัณฑุกาญจน์. (2559). *ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ*. กรุงเทพมหานคร
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2547). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ : แซทโพร พรินต์ติ้ง จำกัด.
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2544). *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยพันธ์ พวงเดช - มัทนา วังนอมศักดิ์. (2562). *การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระ. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย. (2549). *ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *ระบบสารสนเทศเพื่องานธุรการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2565). *ข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มนโยบาย และแผน.สืบค้นจาก: <http://www.pck1.go.th/main/index.php>*

การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

A participatory administrative study of administrators in the academic performance of educational institutions, affiliated with the Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1

นฤมล อ่อนท้วม

Narumon Ontuam

โรงเรียนบ้านทุ่งลีเสียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Banhangsiseadschool, Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Office 1

E-mail: dexdeee0_@hotmail.com

Received September 13, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ โดยดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูในสถานศึกษา จำนวน 301 คน โดยวิธีการคำนวณตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 25-29 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 -25,000 บาท ปฏิบัติงานในฝ่ายวิชาการ และปฏิบัติงานมากกว่า 3 ปี ไม่เกิน 6 ปี (2) ระดับความคิดเห็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ (3) ข้าราชการครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วมสถานศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objective of this research is to (1) study the participatory management of administrators in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1, and to compare the study of executive participatory management in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1, classified according to demographic factors. The research was conducted by collecting data from 301 teachers in the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 Office for the 2022 academic year by a formula of Taro Yamane sample calculation and simple sampling. Statistics used to analyze the data include frequency, percentage, averages, and standard deviations, and test hypotheses with T-test and F-test.

The finding results include (1) the majority of respondents are female, range in age from 25-29 years, have a bachelor's degree, have an average monthly income of 15,001 -25,000 baht, and worked for more than 3 years, not more than 6 years, (2) the level of opinion of executive participation in educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 office was at the high level, and (3) the teachers under the Prachuap Khiri Khan Elementary School District 1 office with different genders, levels of education, and work experience had different overview on the involvement of administrators in the academic performance of educational institutions affiliated with the Prachuap Khiri Khan Elementary School District Office, District 1

Keywords: Participatory school administration; School administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิ และเสรีภาพส่วนบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, น.20)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญมากที่สุด ต้องรับผิดชอบบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายในแต่ละระดับ สนองต่อความต้องการของสังคมประเทศชาติ การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลมีภารกิจที่สำคัญคือ การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา จำเป็นต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนมากที่สุด โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและข้าราชการครูต้องมีส่วนร่วมในการบริหารนับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินผลที่จะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาควรเริ่มจากการมีส่วนร่วมจากครูก่อน (กรมวิชาการ, 2543, น.7)

ปัญหาของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมักเกิดปัญหาการขาดแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญ รวมทั้งไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารสถานศึกษา บุคลากรภายในสถานศึกษาขาดความสัมพันธ์ต่อกัน เกิดความขัดแย้งในองค์กร การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มองเห็นว่าบุคลากรทุกคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารผู้เดียวย่อมมีข้อจำกัดภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีศักยภาพทางการบริหาร (สันติ บุญภิรมย์, 2552) ดังนั้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน (โคสิดา คล้ายหนองสรวง, 2558) การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ (ทับทิม แสงอินทร์, 2559)

จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาจะมีคุณภาพต้องอาศัยผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้หลักดันสถานศึกษาให้ไปสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ หนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สำคัญและใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา จำนวน 119 โรงเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของข้าราชการครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สุรินทร์ แก้วมณี (2558) กล่าวว่า ความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

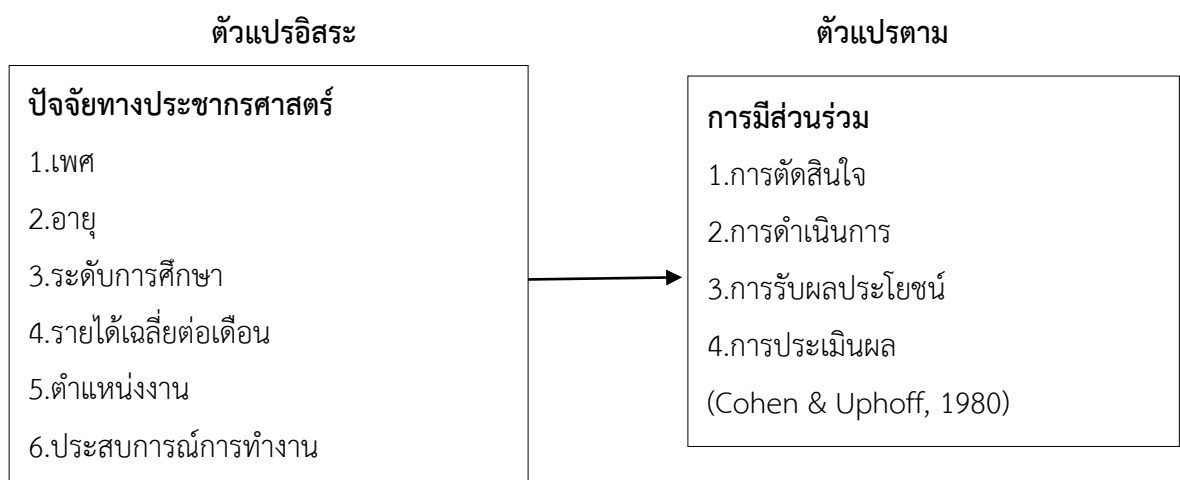
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์

โดย Khan et al. (2012) กล่าวว่า ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งที่มีต่อทัศนคติที่พนักงานรู้สึกต่องานต่างกัน ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลจะมีความต่างกันในแต่ละบุคคลมีผลให้ความต้องการของแต่ละบุคคลมีไม่เหมือนกันความพอใจในการทำงานก็ต่างกัน พนักงานที่มีอายุ เพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ และปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันมักมีผลให้มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันหรือมีทัศนคติที่ต่างกันได้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ตลอดจนวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ และรายละเอียดวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 1,198 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 301 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้ต่อเดือน และด้านประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในด้านการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการปฏิบัติงานวิชาการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เพื่อขอความอนุเคราะห์นำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการ เพื่อเก็บข้อมูลครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ส่งทางไปรษณีย์ให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบของจดหมายและติดแสตมป์ โดยระบุชื่อและที่อยู่ผู้รับให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้สะดวกในการจัดส่งแบบสอบถามกลับคืนมา
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ครูผู้สอนได้ตอบแล้ว เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้สถิติ t-test และ F-test ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในด้านการปฏิบัติงานวิชาการต่างกัน และหากพบความแตกต่างผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 25-29 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 -25,000 บาท และปฏิบัติงานมานานกว่า 3 ปี ไม่เกิน 6 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการมีส่วนร่วมผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ และสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก พบว่า มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมทางวิชาการ การจัดทำพัฒนาทางวิชาการ พิจารณากำหนดการประเมินผล ตัดสินใจพิจารณาหาวิทยากรมาอบรมทางวิชาการ และจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม ตามลำดับ

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก พบว่า จากการบริหารงานด้านพัฒนา นักเรียนที่ผ่านมาของสถานศึกษาทำให้ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเตรียมความพร้อม ได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์งานโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และตรงตามเวลาที่กำหนด ได้รับความสะดวกในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ผ่านมาของสถานศึกษาทำให้มีประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ผ่านมาของสถานศึกษา ทำให้ได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคคลในโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน จัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร แก้ปัญหาทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และพิจารณากำหนดกิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามลำดับ

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก พบว่า มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วารสารอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ ประเมินผลเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการเสนอแนะขั้นตอน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูของสถานศึกษา ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรและผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหาร โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ได้ร่วมออกความเห็นต่างๆ ร่วมประเมินโครงการและกิจกรรมในสถานศึกษา รวมถึงได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของสถิตย์ ทรายทอง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของน้ำผึ้ง หมุดเพชร (2556, น.119) ศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของมานิตา สุทธิหา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562, น.142) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของนงคราญ ศุภระมณี (2562, น.132) ที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรเทพ เหมรานนท์ (2564, น.71) ที่พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีเพศที่

ต่างกัน อาจได้รับการหน้าที่ที่ต่างกันออกไป ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อีกทั้งประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่ากันทำให้แต่ละเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป ทำให้มีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของนคราญ ศุภระมณี (2562, น.132) พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน นั่น คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี การมีส่วนร่วมมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีและประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการมีส่วนร่วมมากกว่า ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาอาจต้องปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริหารงานด้านพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ผ่านมาของสถานศึกษา ทำให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น
2. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนด กิจกรรมเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ที่ดียิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะขั้นตอน หรือวิธีการเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาใหม่ประสิทธิภาพ และดีขึ้น

ภาพที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยควรศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ผลการศึกษาจากข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำ เพื่อให้ทราบปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่แท้จริง และนำผลไปปรับปรุงต่อไปในอนาคต
2. ผู้วิจัยควรแจ้งเพื่อขออนุญาต รวมถึงการเก็บข้อมูลเป็นความลับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามมั่นใจและตอบตรงตามความคิดเห็นของตนจริงๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธา วิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี*. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงคราญ ศุภระมณี. (2562). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมือง. กาญจนบุรี : คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*.
- น้ำผึ้ง หมุดเพชร. (2556). *พฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพมหานคร*.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี*.
- มานิตา สุทธิหา. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา*.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี*.
- ไศริดา คล้ายหนองสรวง. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์*.

- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2546). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Cohen, J. M and Uphoff, T. N. (1977). *Rural development participation: concepts and
measures for project design, implementation and evaluation*. New York: Cornell
University.
- Khan, S., Nawaz, A. & Jan, F. (2012). *Impact of demographic diversities on the job satisfaction
and Its consequences: case of academicians in higher learning institutions of Pakistan*.
Retrieved from [https ://www.researchgate.net](https://www.researchgate.net)
- Taro Yamane. (1970). *Statistic: An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

School Administrators According to the Sufficiency Economy Philosophy of School
Administrators in Pranburi District Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service
Area Office 2

ภูมินัฐ คำนิม

Phuminat Khamnim

โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Watnahuayschool, Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2

E-mail: Poominutkuru@gmail.com

Received September 15, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพศต่างกัน การบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และขนาดสถานศึกษาต่างกัน การบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การบริหาร; การบริหารสถานศึกษา; หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research has the following objectives: (1) to study the level of school administration according to the Sufficiency Economy Philosophy of school administrators in Pranburi District; under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2 (2) to compare school administration according to the Sufficiency Economy Philosophy. of school administrators in Pranburi District Under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Region 2. 2 by gender work experience and school size The sample used in this research were teachers in educational institutions in Pranburi District. under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, totaling 123 people. The research tool was a questionnaire on school administration according to the sufficiency economy philosophy. of school administrators in Pranburi District It was under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. t-value and analysis of variance.

The result of the research was found that (1) school administration according to the sufficiency economy philosophy of school administrators in Pranburi District Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, the overall picture was at a high level. Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. different sexes; educational institution administration as a whole and in each aspect no difference at the statistical significance level of .05 classified by work experience, it was found that overall and individual educational institute administrations were different at the statistical significance level of 0.05 and the educational institute sizes were different. school administration In general, they are different. at the statistical significance level of 0.05

Keywords: Administration; School administration; Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมา บูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอนตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมี

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันรับผิดชอบในการนำรูปแบบการจัดการศึกษามาขึ้นพื้นฐาน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเพื่อให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนวพระราชดำริ และนโยบายรัฐบาลรวมทั้งเป็นการผลักดันให้ประเทศชาติ พัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นองค์กรส่วนหนึ่งของภาครัฐที่ทำหน้าที่ด้านจัดการศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดีและมีคุณภาพนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีผู้บริหารที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้และลงไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทหน้าที่สำคัญในการนำนโยบายสู่สถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมนำแนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและดำเนินชีวิตประจำวัน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเริ่มต้นและปลูกฝังได้ โดยผ่านการทำกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน โดยสามารถทำได้ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้นอกห้องเรียน

สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้มีนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรด้านการศึกษาและนักเรียน มาบูรณาการในการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาธิป ปัญญาประเสริฐ (2563, น. 2) กล่าวไว้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหนึ่งในแนวทางที่

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตและ ปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ ทั้งในการพัฒนาและบริหารให้สามารถดำเนินการให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งพระองค์ ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง

สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2558, น. 198)หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอประกอบด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม สรุปได้ดังนี้ 1) ความพอประมาณหมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อย และ ไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) ความมีเหตุผลหมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจาก เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 3) ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัว พร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกล 4) เงื่อนไขความรู้ หมายถึงความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ 5) เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึงมีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความอดทนมีความเพียรใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิตไม่โลภและไม่ตระหนี่

สมพร เทพสิทธิ์ (2550, น. 15-26) ได้กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว พระราชดำริ ประกอบด้วยหลักการ หลักวิชา และหลักธรรมหลายประการ 1) เป็นปรัชญาแนวการดำรง อยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ 2) เป็นปรัชญาในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง 3) จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั้งด้าน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี 4) ความพอเพียง หมายถึง ความ พอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมี ผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน 5) จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความ รอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุก ขั้นตอน 6) จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของ รัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปความหมายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหนึ่งในแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตให้แก่ประชาชน โดยเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง ซึ่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอประกอบด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม

การบริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

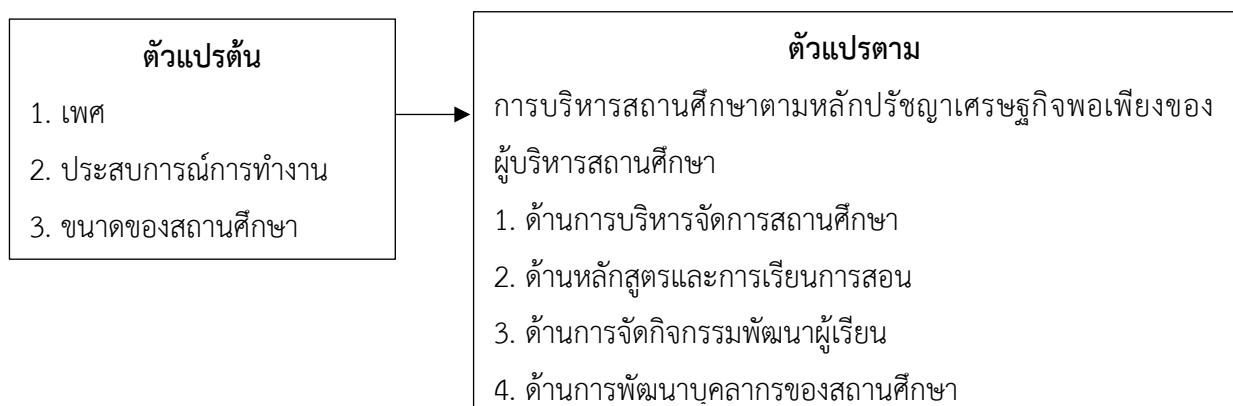
ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 39) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ

วันวิสา ยังช่วย (2556 , เว็บไซท์) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา มีส่วนช่วยในการประสานงานให้บุคคลต่างในสถานศึกษา ปฏิบัติงานร่วมมือกัน ให้เป็นไปด้วยดีตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557 , น 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญมากเพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง หรือจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุกๆทางในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษา ได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ ตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ก็จะส่งผลต่อการศึกษาของเยาวชน หรือประชาชนในประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
3. ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน ที่อยู่ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 230 คน (ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, ณ วันที่ 8 กันยายน 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน ที่อยู่ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้อตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้อตอบแบบสอบถามวิเคราะห์หาความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ย

ของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจะต้องทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ
LSD (Least Significance Difference)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา
ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติ
หน้าที่สายการสอนในอำเภอปรางบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมี
ค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียน
การสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายการสอนใน
อำเภอปรางบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาบริหารสถานศึกษาและสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษา
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและ
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การ
ดำเนินชีวิต บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มี
การดำเนินชีวิตเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา
(2561, น.78) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยา

ลงกรณ์พิทยาคม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามเพศในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบัน ให้ความสำคัญเท่าเทียมกันในเรื่องเพศภาวะแบบเสมอภาค ซึ่งแนวคิดที่ยอมรับว่าหญิงชายนั้นมีความเท่าเทียมกันและบทบาทของหญิงชายนั้นไม่มีความแตกต่างกัน บทบาทของหญิงชายไม่มีลักษณะตายตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ จึงส่งผลให้บุคคลทั้งผู้หญิง ผู้ชาย และกลุ่มบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศเข้าถึงและได้รับสิทธิ หน้าที่ และโอกาส ตามหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เพศต่างกันสามารถมีความคิดเห็นคล้ายๆกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิชามญฺฐ์ แซ่จั้น (2561, น.43) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

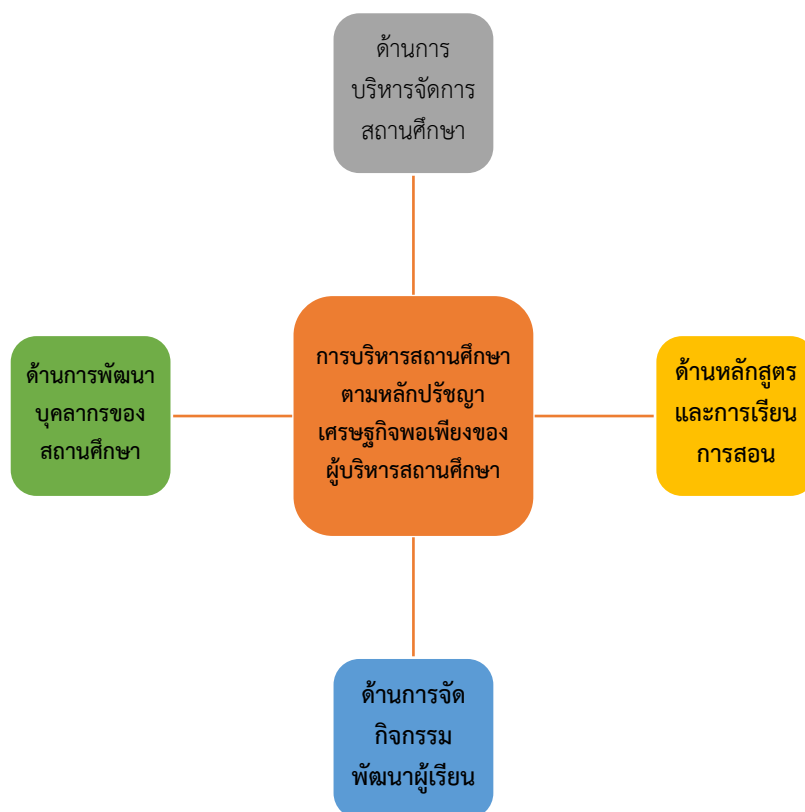
3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้เป็นเพราะว่าข้าราชการครูมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันในการทำงานข้าราชการครูที่ทำงานมานานจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เพราะมีการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงมีมุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างนำไปสู่การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุรัตน์ ปลื้มชัย (2561, น. 283) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ 5-10 ปี ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพบริบทที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรน้อย ทำให้ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้าง นโยบายทางการศึกษาได้คล่องตัว ไม่มีความซับซ้อน ประกอบกับสถานศึกษาขนาดเล็กมักตั้งอยู่บนพื้นที่ชนบทใกล้ชิดกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการจัด

การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ระพีพรรณ คณา
ฤทธิ์ (2554, น. 76-77) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างก็มีการบริหาร
สถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานด้านการบริหาร
สถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ภาพที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียน
นำร่องหรือโรงเรียนต้นแบบ

เอกสารอ้างอิง

- ครรชิต มัลลียงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. เข้าถึงได้จาก www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html, 5 ธันวาคม 2565.
- จารุรัตน์ ปลื้มชัย. (2561). การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 7(25), หน้า 283-292.
- ปรัชญา เวราวัชร. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- พิชามญญ์ แซ่จัน. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. 14(2), หน้า 33-50.
- พินิจ เครือเหลา. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ภาควิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2561. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(1), หน้า 268-282.
- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วันวิสา ยังช่วย. (2556). หลักการบริหารการศึกษา. เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/349868>, 8 ธันวาคม 2565.
- สมรภูมิ อ่อนอุณ. (2557). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สมพร เทพลีธา. (2550). การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนและแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมชายการพิมพ์.
- อาธิป ปัญญาประเสริฐ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรณีกิจการกรมศุลกากร. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แบบคำขอเสนอบทความเพื่อขอตีพิมพ์ใน
วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
Educational Administration Innovation Journal

เรียน บรรณาธิการวารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) (ภาษาไทย).....
(ภาษาอังกฤษ).....

☐ อาจารย์/เจ้าหน้าที่ ☐ นิสิตระดับปริญญาโท/เอก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
ตำแหน่งทางวิชาการ..... หน่วยงาน (สังกัด).....
ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....e-mail:.....

มีความประสงค์ขอส่ง

☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใด ๆ มาก่อน
2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ
3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว
4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร
5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา(Educational Administration Innovation Journal: EAIJ Journal)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงนาม.....

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Sarabun New 18 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ผู้แต่ง1 และ ผู้แต่งร่วม2 (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา กึ่งกลาง)

Author1 and Author2

สังกัด (คณะ....มหาวิทยาลัย...)

Affiliation (Faculty....University..., Country....)

E-mail 1:, E-mail 2:

Tel....

บทคัดย่อ (TH Sarabun New 16 pt ตัวหนา ชิดซ้าย)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ.....วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้
วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการวิจัยพบว่า..... และ 3) ผลการวิจัย
พบว่า..... องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ
1-3 บรรทัด)

คำสำคัญ: (3-5 คำ).....;;

Abstract

This Article aimed to study (1) (2) (3) the sample was.....They was selected by the instrument for collecting data was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.

The research results were found as follows; (1) (2) (3) Body of Knowledge/findings from this research.....

Keywords:;;

บทนำ

ควรเขียนอธิบายที่มาปัญหา (statement of problem) ประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูล งานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือ การทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัยและชี้ให้เห็นถึงความน่าสนใจ ความจำเป็นที่ต้องศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

1.
2.
3.

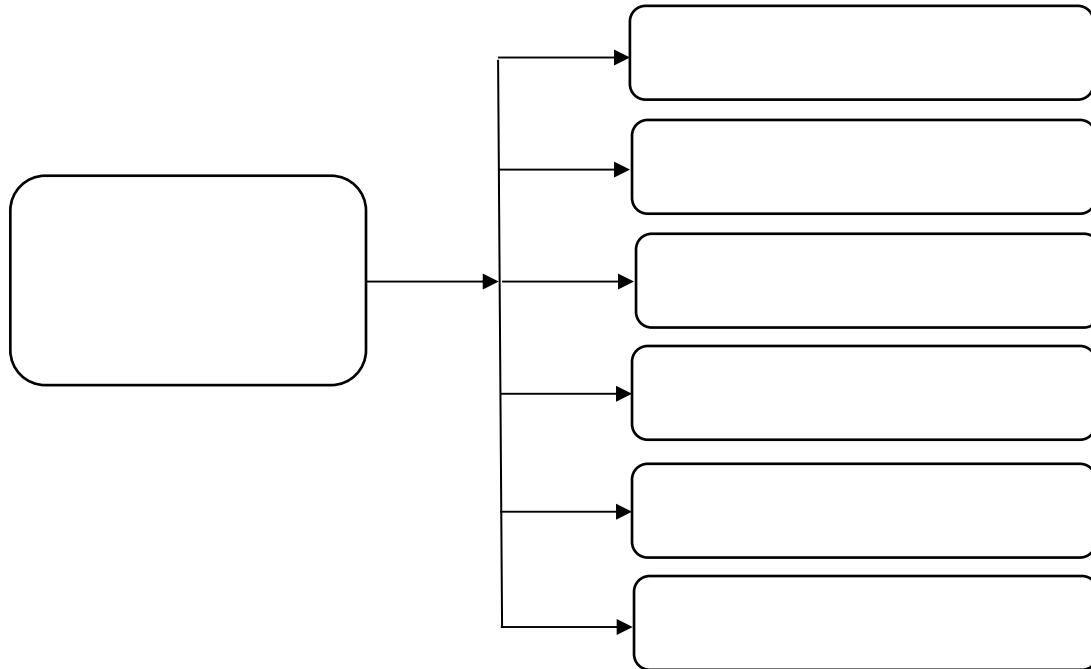
การทบทวนวรรณกรรม

เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย.....(เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ/ผสมวิธี) พื้นที่วิจัย คือ ประชากร คือ จำนวน คน (อ้างอิง) กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบ.....(อธิบายการคัดเลือกอย่างละเอียด) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา..... 2) แบบสัมภาษณ์ (อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย) ใช้ศึกษา 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม (ประเด็นการสนทนา องค์ประกอบ และสร้างตามแนวคิดของใคร) รวบรวมข้อมูล พ.ศ. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ.....

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ถ้ามี)

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจาก.....(ชื่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย)..... หมายเลขการรับรอง.....

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

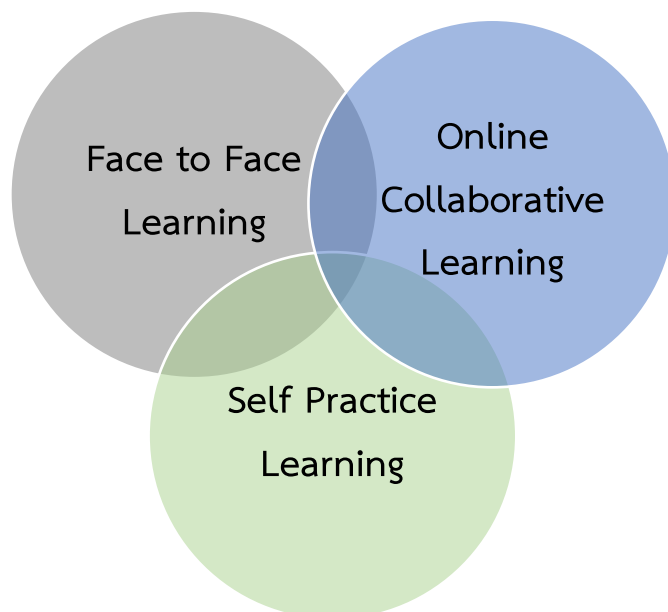
ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (Graham, 2012)

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า.....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

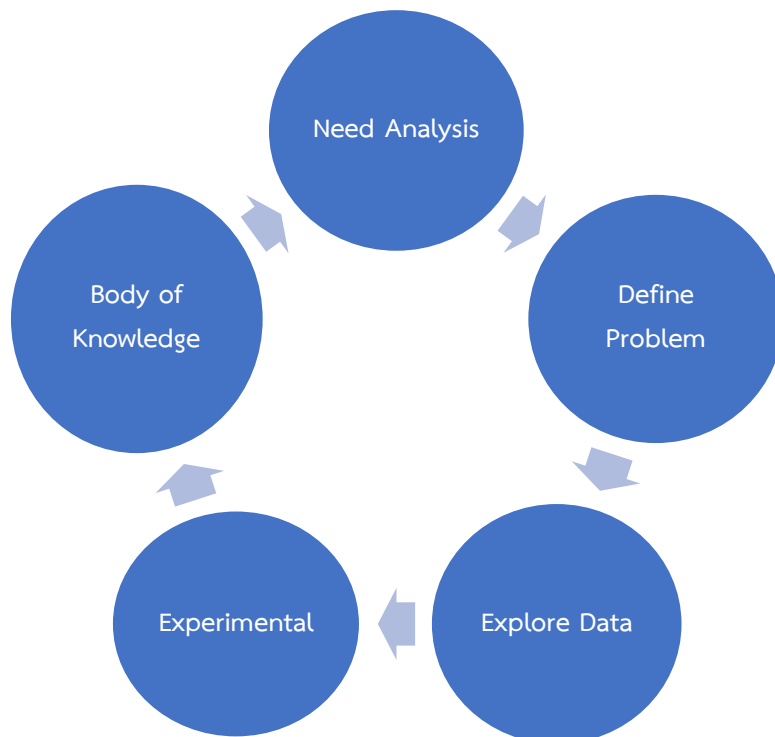
.....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

การออกแบบและการพัฒนาชุดการสอนมีข้อค้นพบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565) มี 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า “NDEEB Learning Approach” มีดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการการเรียนรู้ NDEEB Learning Approach (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

จากภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสานดังที่ (Graham, 2012) ได้กล่าวไว้คือการผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้า (face to face learning) กับ การสอนออนไลน์ (online collaborative learning) และการฝึกทักษะเชิงปฏิบัติการด้วยตนเอง (self-practice learning) ตามเงื่อนไขการออกแบบชุดการสอนตามขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหัวข้อที่ต้องการจะศึกษา (need analysis) แล้วจึงจะสามารถระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อให้ชัดเจน (define problem) ไปสู่ขั้นตอนการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (explore data) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ทดลองวิจัยตามหลักวิชาการ (experimental) โดยกระบวนการทดลอง บันทึกข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำไปสู่การรวบรวมสร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ

ตัวอย่าง การเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน (เฉลิมพล มีชัย และคณะ, 2565)

1.การปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการ (improved academic) เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในลักษณะการถ่ายทอดเนื้อหาแบบส่งผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ผู้สอนมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ได้พร้อมกับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นั้น ทำให้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานส่งผลต่อยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบทั้งการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยเพิ่มสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ท้าทายและเชื่อมความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และมีความยืดหยุ่น (improve efficiency and flexibility) การเรียนในรูปแบบผสมผสานจะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีโอกาสในการสร้างองค์ความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและยืดหยุ่น ทุกที่ ทุกเวลา ตามสภาพการณ์หรือความพร้อมของผู้เรียนได้ในทุกระดับ

3.การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการลงทุน (improving investment efficiency) การเพิ่มประสิทธิภาพของการลงทุนในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้แบบเดิม เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพล มีชัย และคณะ (2565). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาหัวข้อพิเศษด้านนวัตกรรมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสาน. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 4 (2), 13-26.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิผลของมหาวิทยาลัย. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 4 (3), 81-98.
- เฉลิมพล มีชัย. (2565). ภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. *การประชุมวิชาการระดับชาติ การประชุมวิชาการระดับชาติ IAMBEST ครั้งที่ 7*. 656. ชุมพร; สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์.
- เฉลิมพล มีชัย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์ อินเตอร์กรุป.
- Chaloemphon Meechai and Somyot Jedjaroenruk. (2016). The Development of a Training Model for Occupational Competency of Production Supervisor. *International Journal of Social Science and Humanity*. 6(7), 505-509.
- Chaloemphon Meechai. (2017). Developing creative writing skills following synectics instructional model for students in teaching career. *International Day Conference 2017*. 1. Kanazawa; Kanzawa Seiryo University, Japan.
- Graham. C.R. (2012). Introduction to Blended Learning. [Online]. Available from: http://www.media.wiley.com/product_data/excerpt/86/C.pdf. [2020, October 10]
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

หมายเหตุ ต้นฉบับบทความควรมีความยาว 10-15 หน้า

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
(Educational Management Innovation Club)

